
**Vad gjorde Knallen på släktforskardagarna?
reportage på sidorna 6-13**

**Välkommen till DIS Syds höstmöte
söndagen den 20 oktober i Sölvesborg**

DISkutabelt

medlemsblad för Föreningen för Datorhjälp i släktforskningen, region syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725

Upplaga

2 800 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Staffan Knös

Redaktör

Mats J Larsson, mats@dis-syd.se

Tryck

Detta nummer endast som PDF-fil

DIS Syd

Porfyrvägen 20, 22478 Lund

Bg 4246-7058

Org.nr 846005-7527

Facebook: [https://www.facebook.com/](https://www.facebook.com/ForeningenDISSyd/)

ForeningenDISSyd/

Hemsida: <http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

Helbetalande 70 kr

Familjemedlemskap 35 kr

Medlemsskap i DIS centralt fordras.

Helbetalande 180 kr

Familjemedlemskap 90 kr

Adressändring

Anmäls alltid av medlemmar via:

<http://www.dis.se/sjalvservice> - medlemmar.

Annon priser

Helsida 2 000 kr

Halvsida 1 000 kr

Kvartsida 800 kr

Åttondelsida 400 kr

Innehåll i Diskutabelt

- 3 Ordförandens spalt
- 4 Redaktörens spalt
- 5 Inbjudan till DIS Syds höstmöte i Sölvesborg
- 6 Släktforskardagarna 2019; Invigningen, Mässan
- 8 Sfd 2019; Föreläsningar, Källkritik
- 9 Sfd 2019; Gammaldags husförhör,
- 10 Sfd 2019; Svenskarna och deras kyrkor
- 11 Sfd 2019; Alla dessa präster
- 12 Sfd 2019; Hungeråren som skakade Sverige
- 13 Annons Hallands släktforskarförening
- 14 Enkelt att hitta Lantmäteriets historiska kartor med Disgen av Lena Ringbrant Ekelund
- 15 Från Haslaröd till Rock Island del II av Kjell Jönsson
- 18 DIS Syds program höstterminen 2019, Skicka ditt Disbyt-utdrag
- 19 DIS Syds program fortsätter, Distansutbildning i Disgen, DISkutabelt som Pdf
- 20 DIS Syds styrelse, faddrar och övriga funktionärer

Välkommen till DIS Syd

Vi gör din släktforskning enklare

Vi erbjuder våra medlemmar i Skåne, Blekinge och södra Halland:

- Hjälp och stöd med att använda datorn i släktforskning från vår supportorganisation (faddrar)
- Kurser, träffar och workshops i Disgen, Disbyt, Dispos och Kartor på flera orter i DIS Syd
- Intressanta föredrag och trevliga släktforskarkontakter
- DISkutabelt är föreningens medlemsblad som innehåller erfarenheter, tips och föreningsnytt och kommer ut fyra gånger om året
- DIS Syd skickar varje månad ett nyhetsbrev om aktuella frågor och kommande träffar eller utbildningar i regionen.

När du blivit medlem i föreningen DIS så bjuds du på första årets medlemskap i DIS Syd. Vi hoppas att du ska fortsätta vara medlem hos oss.

Allt detta får du som medlem i vår förening. Det kostar 70 kr per år, 35 kr för familjemedlemmar och förutsätter att du även är medlem i riksföreningen DIS.

Släktforskarhöst!

Jag hoppas du haft en trevlig släktforskarstämman med besök på platser som varit viktiga för din släkt och att du träffat intresserade släktingar, för vilka du kunnat presentera din forskning. När du läser detta knackar hösten på dörren, men i skrivande stund har vi en härlig sensommar. Släktforskarhösten inleds traditionsenligt med alla släktforskarens höjdpunkt, nämligen Släktforskar dagarna, i år i Borås. Tyvärr hade jag inte möjlighet att delta. Reportage från släktforskar dagarna finns från sidan 6 i tidningen.

Jag vill dock kommentera några aktiviteter därifrån. Årsstämman för Sveriges Släktforskarförbund, (DIS Syd är medlem i förbundet), beslutade om höjd avgift med 4 kr/medlem för 2020, helt i linje med tidigare presenterade långtidsplan. DIS Syd har redan tagit hänsyn till den väntade höjningen genom en besparing, som vi beslöt på årsmötet i mars i Malmö. **DISkutabelt** kommer år 2020 ges ut i tryck med två nummer och med två nummer digitalt i pdf till alla medlemmar. Det var den negativa nyheten.

Vad nytt positivt hände då på släktforskar dagarna? Jo - Arkiv Digital fortsätter att presentera den ena goda nyheten efter den andra, med bl.a. allt fler sökbara innehållsförteckningar till arkiv och allt flera kompletta skannade arkiv. Allt detta gör att det blir ännu enklare att forska och att man kan lätt komplet-

tera sin forskning i sin dator hemma på kammaren.

Från DIS meddelades det att en ny uppdaterad version, Disgen 2019.1, är på gång under hösten, med några små förändringar och med några rättningar. Uppdateringen är gratis för den som har Disgen 2019. Den efterlängta nyheten som DIS presenterade var att under hösten kommer man att lansera en applikation, en *app*, som ska fungera i smarttelefoner och på plattor, som har operativsystemen Android och iOS. Denna app ska fungera ihop med Disgen 2019.1 och i appen ska man enkelt kunna presentera sin släktforskning. Vi presenterar och berättar mera om denna app på vårt höstmöte.

Jag får ofta frågor om släktforskning med DNA (typ via Family Tree DNA). Många har fått intrycket att detta är en snabbväg för att få full klarhet i sina anor och släktingar. Det kan inte nog ofta påpekas, att DNA-testen *inte* är en snabbväg. Först måste man göra sin hemläxa, genom att grota ner sig i kyrkböcker m.m. Därefter kan DNA-testen vara ett komplement för att bekräfta släktskap och för att finna nya släktingar.

Det är här som ett bra registreringsprogram för släktforskningen, såsom Disgen, fyller sin funktion genom att hålla rätt på anor och släktingar och för fina utskrift av antavlor och släktskapsantavlor.

Välkommen till DIS Syds höstmöte som äger rum i Sölvesborg på Nakterhuset (f.d. Folkets Hus) den 20 oktober kl 13.00–16.00. Här kommer vi att få höra ett spännande fördrag och ge en presentation av DIS-appen. Program finns på sidan 5. Välkommen till mötet där du har möjlighet att träffa oss i styrelsen och att ställa frågor till och få hjälp av våra faddrar vid vårt fadderbord.

I detta nummer av **DISkutabelt** finner du hela DIS Syds höstprogram på sidorna 18-19. Passa på att fördjupa dina kunskaper om Disgen och i DIS utbud i övrigt, genom att anmäla dig till någon av våra aktiviteter. Välkommen!

*En spännande och bra släktforskarhöst önskar er ordförande
Staffan E:son Knös*

Bidrag till DISkutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i **DISkutabelt**. Kontakta i så fall vår redaktör Mats J Larsson på 070-372 75 01 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa nummer är den 18 november.

Material kan skickas till redaktören. Författarna får granska artiklarna före tryckning. Citat ur **DISkutabelt** får göras om källan anges. För återgivande av signerade artiklar samt illustrationer krävs tillstånd av författaren, illustratören eller fotografen.

Knallen på första sidan har plåtats av redaktören. Övriga fotografier har tagits Hans Bjernevik, Jan Nilsson och redaktören. Mats Olsson har bidragit med sitt eget porträtt. Fotona på Gunnar Wetterberg och Magnus Västerbro har hämtats från AdLibris. Kjell Jönsson har bidragit med illustrationer till artikeln Från Hasslaröd till Rock Island och Lena Ringbrant Ekelund har lämnat illustrationerna till sin artikel.

Redaktörens spalt

Detta nummer av **DISkutabelt**, som du läser på datorn eller läsplattan eller har printat ut och håller i din hand, är det första numret av vår tidning som inte tryckts på tryckeri utan som bara finns i digital form. Årsmötet beslöt i våras att föreningens kostnader för tidningen måste skäras ned, för att inte behöva höja medlemsavgiften. Det är inte bara tryckningen som kostar pengar utan i än högre grad distributionen, m.a.o. portot. Nästa år kommer, enligt årsmötets beslut, endast två nummer att tryckas, de som kommer ut i juni och december och som innehåller föreningens program för höst- respektive vårterminerna. De andra två numren kommer endast att distribueras digitalt, som detta.

Om du alltid önskar få tidningen digitalt ska du att följa uppmaningen i annonsen nederst på sidan 19. Eftersom de digitala numren kommer att skickas med e-post är det viktigt att du har uppdaterat din e-postadress. Ändringen gör du själv via <http://www.dis.se/sjalvservice> - medlemmar.

I slutet av sommaren är det dags för släktforskarens egen julafton - släktforskardagarna. I år hölls de i Borås. Det är fem år sedan min reskamrat under en följd av släktforskardagar, vår förre kassör Caj Nilsson, hastigt avled några dagar innan vi skulle resa till Karlstad 2014. Jag saknar min gode vän så! Vi som hade haft så trevligt tillsammans på våra resor till arrangemang runt om i landet. Efter ett misslyckat försök med bil och GPS till Falköping åkte vi tåg tillsammans. Vi brukade åka redan på torsdagen för att insupa atmosfären på orten. På fredagen deltog vi sedan i de konferenser som Sveriges Släktforskarförbund arrangerade och vi var även ombud på Släktforskarförbundets riksstämma.

I år for jag ensam med tåg från Kristianstad, först till Hässleholm och därifrån norrut. Sparsam som jag är, något jag har lärt mig av kas-

sören Caj, beställde jag tågbiljetter i god tid för att få ett bra pris. (Prissättningen på SJ är i och för sig en särskild vetenskap - fullständigt obegriplig om ni frågar mig - kanske något att utveckla i en annan spalt)? Ingen kunde dock räkna med att någon skulle elda upp en byggnad på bangården i Hässleholm och genom detta sitt eld- eller illdåd stoppa järnvägstrafiken i alla riktningar genom järnvägsknuten. Genom heroiska insatser lyckades banverket med entreprenörer reparera skadorna så att det efter mindre än en vecka gick att köra tåg igen genom Hässleholm. Det var några oroliga dagar för mig, med planering av alternativa färdmedel och resrutter. Det behövdes dock icke. På onsdagen började tågen gå igen och min resa skulle ske först på fredagen.

Tågen från Kristianstad till Hässleholm gick i tid och likaså från Hässleholm till Alvesta. Men, säg mig den lycka som varar beständigt? Tåget från Kalmar till Göteborg, som jag skulle byta till mot Borås, var kraftigt försenat. Jag skulle ju vara reporter för DIS tidning Diskulogen och skriva om Släktforskarförbundets informationskonferens på fredagseftermiddagen. Det smög sig m.a.o.

Jag vandrade i stället i duggregn med karta genom Borås centrala delar för att hitta mitt hotell och byte till torra kläder. Paraply eller regnrock hade jag ratat vid packningen. Ni som har följt mina och Cajs bravader genom åren vet att stadsorientering inte var vår starkaste gren, och det förhållandet består, trots Cajs frånvaro. Dessutom hade jag inte klart för mig att Boråstrakten är landets regnräkaste. Det berättade alla fall Gunnar Wetterberg i sitt föredrag (se sidan 12).

Gunnar Wetterberg och jag var kollegor under vänsterns hundra dagar i Lund våren 1972. Gunnar, denne brådmogne yngling (då 18 år), var utbildningsombudsman

på Lund studentkår medan jag var bostadsombudsman på Akademiska föreningen. När jag hälsade på honom igen efter nästan 50 år - utbrast han; Det var väldigt länge sedan! Och det kan man ju hålla med om - som historiker gäller det att hålla reda på tiden!

Huvuddelen av detta nummer handlar om släktforskardagarna. De flesta föredrag som jag refererar har årets tema *Kyrkans skatter*, med undantag för Michael Lundholms *Källkritik* och Magnus Västerbros *Hungeråren som skakade Sverige*.

DIS Syd och Hallands Släktforskarförening har inlett ett annons-samarbete. Vi byter alltså annonser med varandra. Inga pengar är inblandade. Deras annonser finns på sidan 13.

Vår flitiga kartfadder Lena Ringbrant Ekelund bidrar med en artikel om hur man enkelt kan hitta Lantmäteriets historiska kartor med Disgen på sidan 14.

Den avslutande delen om Tuve Nilsson Hasselquists liv i Amerikas Förenta Stater, som inleddes i **DISkutabelt** 2-2019, fortsätter på sidan 15. Jag tackar åter Kjell Jönsson för hans bidrag.

Mycket nöje. Vi ses väl på höstmötet i Sölvesborg den 20 oktober.

Mats J Larsson

DIS Syd bjuder in till höstmöte i Sölvesborg den 20 oktober

Allmänt medlemsmöte - Höstmötet - på Nakterhuset i Sölvesborg

Söndagen den 20 oktober kl. 13:00 – 16:00

Nakterhuset, Bancks väg 6, Sölvesborg

Program

Föredrag av Mats Olsson, professor vid Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet: Storgods, bönder och statare – en glömd skånsk historia baserad på material från olika skånska gods.

Mötesförhandlingar

- § 1. Inledning
- § 2. Fastställande av dagordningen
- § 3. Fastställande att mötet är behörigen utlyst
- § 4. Val av ordförande, sekreterare och protokolljusterare
- § 5. Styrelsens förslag till ändring av § 6 i stadgarna, som behandlar vilka ärenden som ska avhandlas vid årsmöte. Förslaget finns på hemsidan www.dis-syd.se
- § 6. Avslutning

DIS Syd bjuder på fika

Torgny Larsson kommer att informera om appen **Slakten** som visar genealogiska data från Disgen. Men den kan du ta med dig din släktforskning i din smarttelefon eller surfplatta (både Android och iOS).

Styrelsen informerar med frågestund

Vid mötet kommer DIS Syds faddrar att vara på plats för att svara på dina frågor och ge tips.

Skånes Släktforskarförbund finns på plats med sitt populära bokbord. Där finner du intressanta böcker, DVD-skivor m.m.

Nakterhuset på Banks väg 6 är f.d. Folkets Hus och ligger ungefär 1,5 km från järnvägsstationen i Sölvesborg, se ringen på kartan.

SÖLVESBORGS KOMMUN
– av naturliga skäl

Hjärtligt välkomna!

Släktforskar dagarna 2019

Invigningen

Släktforskar dagarna 2019 anordnades i Borås Kongress helgen den 24-25 augusti. Dagarna arrangerades av Borås Släktforskare. Huvudpartner för släktforskar dagarna var Sveriges Släktforskarförbund och ArkivDigital var dagarnas huvudsponsor.

Invigningen ägde rum i Kongressalen. Under tiden åskådarna bänkade sig i lokalen konsertade Borås Saxofonkvartett och spelade bl.a. Borås, Borås. På slaget nio hälsades den fulltaliga publiken välkommen till spännande och lärorika dagar i Borås av Lars Tengling, ordförande för Borås Släktforskare. Han uppehöll sig i inledningsanförandet vid temat för årets evenemang *Kyrkans skatter*. Det finns omkring 500 medeltida kyrkor i Västergötland så nog finns det gott om skatter. Skara är biskopsdöme sedan 1000-talet.

Sedan knallande en knalle in på scenen. Det visade sig vara Borås kommunfullmäktiges ordförande Per-Olov Höög. Han berättade om knallarnas historia och att Gustav II Adolf gett knallarna tillstånd till försäljning, något som borgarna i städerna ogillade som ville behålla sin ensamrätt på att sälja. Vid den tiden uppstod på Rya åsar staden Borås. Därpå talade knallen *månsing*, knallarnas eget språk. För att göra sig förstådd återgick han till svenska och avrundade med att berätta om Borås betydelse som textilstad och som bas för många av landets postorderföretag. Efter knallens sorti spelade saxofonkvartetten Västgötavisan.

Så blev det skådespelaren Helge Skoogs tur på scenen. Eftersom det var släktforskar dagar så passade han på att efterlysa släktingar. Han påstod att han stammade från Karl Knutsson Bonde och minsann var syssling med släktforskarförbundets ordförande Erland Ringborg. Helge hade levt sina första 20 år i Borås där hans pappa varit borgmästare och hans mamma följaktligen borgmästarinna. Helge berättade om sina upplevelser i och av staden och saxofonkvartetten avrundade hans invigningstal med brudmarsch från Laske härad.

Helge efterträddes av sin syssling Erland Ringborg som passade på att sända en tacksam tanke till de frivilliga krafter som dokumenterar landets gravar och

kyrkogårdar. Han berörde projektet Swedpop (samordning av historiska befolkningsdatabaser, där Sveriges dödbok är med) som framför allt kommer att få stor betydelse för forskningen, men även för oss släktforskare. Han informerade åhörarna om sina utgångspunkter som expert i Arkivutredningen. Utredningen ska vara klar i november.

Borås Saxofonkvartett avslutade invigningsprogrammet med att spela hymn till Västergötland. Därpå överraskade Viktoria Jonsson från värdföreningen genom att ge Per-Olov Höög och Helge Skoog antavlor som tack för deras medverkan.

I soffan sitter invigningstalarna från vänster Erland Ringborg, Per-Olov Höög och Helge Skoog. Bakom står Lars Tengling.

Mässan

Mässan under Släktforskar dagarna höll till i Borås Kongress, som tidigare varit stadens Folkets hus. Borås Kongress ligger mitt i staden med gångavstånd till hotell och restauranger och mitt emot Borås Högskola. Eftersom temat för årets släktforskar dagar var *Kyrkans skatter* höll två av stadens kyrkor öppet, Caroli kyrka som under året firade 350 års jubileum och Gustav Adolfs kyrka.

Släktforskar dagarna är årets stora begivenhet för oss släktforskare. Där finns allt man kan önska sig

Släktforskardagarna 2019

inom släktforskning och alla årets nyheter presenteras av utställande företag och föreningar. De 65 utställarna var uppdelade på tre våningar. Det blev därför ganska trångt i trapphallar, trappor och gångar mellan monterarna när besökarna välde in på mässan. Föredragen hölls i tre lokaler på andra, tredje och femte våningarna. De som önskade lyssna på föredragen hade också att använda samma trappor och då blev trängseln än större. Det fanns hissar som gick i skytteltrafik, men de förslog inte alltid.

Trängsel vid monterarna på lördagen

Arrangörerna hjälpte besökarna tillrätta med sina många funktionärer i limegröna tröjor. Arrangörerna räknade med att 4 700 personer besökte evenemanget under dagarna.

Cafeterior fanns på våning 1 och 5 medan gäster och funktionärer som önskade äta mat hänvisades över gatan till Restaurang Balder i högskolans lokaler eller till andra matställen i närheten.

De utställande företagen var de vanliga. De stora drakarna fanns på plats; Ancestry, ArkivDigital, Family-Search, Family Tree och My Heritage. Flera arkiv och statliga myndigheter fanns också representerade som Kungliga Biblioteket, Institutet för språk och folkminnen, Lantmäteriet, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Riksdagsbiblioteket. Släktforskarförbundet hade en stor mon-

Skånes Släktforskarförbund fanns på plats

ter och flera av landets lokala och regionala släktforskarföreningar och specialföreningar hade sina monter. Borås släktforskare - arrangörerna fanns givetvis på plats och så även nästa års arrangörer Skövde Släktforskarförening. Alla var där! Besökare kunde säkert trots trängseln hitta något som föll dem på läppen.

Föreningen DIS hade en bra placerad monter på bottenvåningen. Där jobbade ca 50 DIS-are i skift. Bemanningen sköttes av kanslipersonalen, ledamöter av DIS styrelse och frivilliga från DIS regioner, som vanligt under ledning av DIS sekreterare Elisabeth Leek och föreningens verksamhetsledare Christer Gustavsson. Elisabeth, gemenligen kallad Trollet, svarade som vanligt på ett utomordentligt sätt för hotellinkvartering, inpasseringskort, lunch- och middagsbiljetter åt våra funktionärer.

I DIS monter fanns utöver försäljning som sköttes av kansliet, sex stationer där DIS produkter demonstrerades; tre bord med Disgen, ett vardera med Dispos, Disbytt och kartor. Som vanligt hade vi inkastare som visade intresserade till rätt station eller till kansliet för inköp. Som komplement till demonstrationsstationerna fanns i montern en föreläsningssal som gav sex halvtimmesföreläsningar på lördagen och fem på söndagen, några gavs båda dagarna; *Genvägen till kyrkböckerna* med Håkan Johansson, *Matchningsverktyget Disbytt* med Charlotte Börjesson, *Disgen 2019* med Patrik Hansson, *Disgen och appen Slakten* med Christer Gustavsson, *Kartfunktionen i Disgen* med Torleif Björklund samt *Släktforska med kartor* och *Hembygdsforska med kartor* båda med Karl-Ingvar Ångström. Sammanlagt drygt 280 intresserade besökte de elva föredragen.

Lena Ringbrant Ekelund visar kartor i Disgen

Släktforskar-dagarna 2019

Vid sin demonstration av appen *Släkten* berättade Christer Gustavsson att den f.n. betastestas och beräknas kunna lanseras under hösten tillsammans med nästa version av Disgen 2019. Försäljningen av DIS produkter och medlemskap i föreningen inbringade 57 650 kr. Vi fick 21 nya medlemmar i föreningen och 20 nya medlemmar i regionföreningarna. 32 böcker och hela 70 dvd eller usb med kartor såldes. Av Disgen 2019 såldes 19 helversioner och dessutom 140 uppdateringar.

Från DIS Syd medverkade i montern Anders Lindberg, Bo Lundgren (teknikansvarig), Viveca Kristiansen och Lena Ringbrant Ekelund samt undertecknad som reporter för Diskulogen.

Mats J Larsson

Fotograf Hasse och reporterna Mats och Kerstin Bjernevik

Årstämman och Banketten

På fredagen före släktforskar-dagarna ägde Sveriges Släktforskarförbunds årstämma rum. Förbundets bankett för funktionärer, medlemmar och utställare anordnades på lördagskvällen. I Diskulogen finns referat från dessa evenemang och vem som fick släktforskarförbundet priser.

Föreläsningar

Under lördagen och söndagen kunde besökarna bevista 30 föredrag på mässan, varav några gavs båda dagarna. Föredragen tog tre kvart och några av dem följdes av en frågestund i cafeterian på bottenvåningen. Köerna för förköp och för intresserade hölls åtskiljda genom skyltar och det verkade fungera väl.

Källkritik

Kongressalen var nästan fullsatt vid lunchtid på lördagen vid Michael Lundholms föreläsning Källkritik. Michael är professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet. För släktforskare är han känd som författare till handboken *Källkritik och källhänvisningar* (nr 11 i Släktforskarförbundets handbokserie). I fjol fick han förbundets hederspris till Victor Örnbergs minne.

Michael började föreläsningen med att göra en enkät bland åhörarna om hur länge de hade släktforskat; mindre än ett år, ett - fem år eller mer än fem år. Det visade sig att merparten i publiken hade forskat längre än fem år och få var nybörjare.

Michael hade själv börjat släktforska i mycket unga år och redan då frågat äldre släktingar om vad de kunde berätta. Han redovisade sin farfar Davids berättelse från 1974 om Davids egen farfar. Den löd; *Vid järnvägen i Gnesta invigning ska han varit närvarande. På hemvägen ska han blivit överfallen. Häst och vagn kom hem utan honom. Hustrun for ut och letade efter honom och fann honom i ett dike svårt skadad. Han dog senare av sina skador eller av följderna. Lunginflammation?*

Farfars farfar hette Carl Johan Gustavsson och levde mellan 1825 och 1865. Han var yngste son på Harbro Uppgård i Björnlunda socken och blev statare och torpare. En kontroll i dödboken visar att uppgiften om lunginflammation är korrekt, men är resten av farfar Davids uppgifter sanna? Nej, konstaterade Michael - inte mycket är sant!

Carl Johans efterlämnade bo var värt 340 riksdaler. Det fanns oxar och gödselvagn, men ingen häst. Farfar David hade dessutom för andra släktingar berättat samma historia om sin egen far som också var statare. Davids fars förtida död skulle då ha tvingat äldsta dottern att börja arbeta för försörjningen. Fadern dog emellertid 71 år gammal 1930 när dottern var 44 år!

Vad kan detta lära oss? Michael pekade på tre faktorer att beakta vid analysen. *Långt tidsavstånd* - berättelsen återges mer än 100 år efter påstådda händelserna. *Inte oberoende* - berättelsen återges inte av ett ögonvittne (David var inte ens född 1865). Händelsen måste antingen ha berättats för David av andra eller ha hittats på av honom eller andra. *Inte tendensfri* - David var inte en objektiv orelaterad person som återgav händelserna. Hans farfar och far var statare men David var en klassresenär och kan ha velat frisera sin bakgrund.

Farfar Davids berättelse tog Michael som utgångspunkt för källkritikens grundprinciper.

Släktforskardagarna 2019

Äkthet - källan ska vara vad den utger sig för att vara. *Tidssamband* - Ju lägre tid som har gått mellan en händelse och källans berättelse om händelsen desto större anledning att tvivla på källan. *Oberoende* - Källan ska stå för sig själv och inte vara en avskrift eller ett referat av en annan källa. *Tendensfrihet* - Man ska inte ha anledning att misstänka att källan ger en falsk bild p.g.a. exempelvis personliga intressen. Dessutom ska man skilja mellan kvarlämningar och berättelser.

När det gäller tidssambandet är grundregeln att om källan kommit till långt efter händelsen så kan det finnas skäl att ifrågasätta den. Äldre släktforskning genomfördes utan respekt för källkritikens principer. Därför är den ofta sämre än modern forskning, menade Michael. Lita inte på vad som skrivs på nätet om adel och medeltida förhållanden eftersom sådana uppgifter ofta bygger på äldre forskning.

Kvarlämningar kan t.ex. vara ett affärskontrakt, ett rättegångsprotokoll eller en födelse- och dopbok. *Berättelser* kan t.ex. vara redogörelser i ett rättegångsprotokoll om tvister mellan parter i en affärstransaktion, en dödboks redogörelse för den dödes liv och leverne eller en prästs anteckning i en husförhörslängd om en persons vand.

Innan man använder ett material som källa, måste man bilda sig en uppfattning om vad slags källa det är, hur och i vilken miljö det kommit till. Detta är ett elementärt krav (prof Birgit Sawyer). Uttrycken primära och sekundära källor innebär att primärkällan anses ha företräde och att sekundärkällan beror på den primära. Begreppen används ofta för att beskriva skillnaden mellan *kvarlevor* (primär) och *berättelser* (sekundär). I handböcker kan man hitta omdömet att primärkällor ofta är bra och sekundärkällor är mindre bra, vilket Michael menade är en tvivelaktig generalisering. Ofta anses födelseboken som en primärkälla för födelseuppgiften och husförhörslängdens uppgift om födelsedatum som sekundär, också det är en tvivelaktig generalisering!

Beträffande födelseböcker konstaterade Michael att de har högst varierande tillkomsthistorier. Från kyrkolagens införande 1686 fanns det regler om hur böckerna skulle föras och som gällde till det sena 1800-talet. Dopet skulle ske inom åtta dagar från födelsen i födelseförsamlingen. Efter dopet skulle *genast* en anteckning införas i dopboken. I praktiken fördes anteckningarna ofta på lösa lappar som sedan skrevs

rent innan uppgifterna fördes in i dopboken. Det är dokumenterat att det ofta var klockarna som skrev lapparna. Gösta Lext anser i *Studier i svensk kyrkobokföringshistoria 1600-1946* att systemet med kladdar var utbrett. Michael gav exempel från Medelplana församling (C:2 s 110) där kyrkoherden Samuel Lanerius inte förde in alla dopnotiser i födelseboken under sin tid i församlingen.

Födelse- och dopböcker är m.a.o. alltid inte så primära som man kan tro. Det omdömet gäller även för död- och vigselböcker. Frånvaron av en födelse-notis innebär alltså *inte* att personen inte föddes i församlingen. Det saknas dock systematisk kunskap om hur det ser ut i olika församlingar. I Släktforskarnas årsbok 2019 finns det en bra artikel som gör en djupdykning i en församling.

Vad har vi då lärt oss? summerade Michael. Det är svårt eller omöjligt att generellt kategorisera källor i primära (=bättre) och sekundära (=sämre). Man måste som släktforskare istället lära sig källornas tillkomst-historia, såsom reglerna för kyrkobokföring och hur kyrkoböckerna bokfördes i de församlingar man forskar i. Därefter är det dags att använda de källkritiska principerna – äkthet, tidssamband, oberoende och tendensfrihet på källmaterialet.

För att lära sig mera rekommenderade Michael åhörarna att läsa hans handbok *Källkritik och källhänvisningar* och även andra handböcker såsom *Mantalsforskning* och *Domstolsforskning*. Läs även duktiga släktforskarens presentation av sin släktforskning i *Släktforskarnas årsbok*, *Släkt och hävd* och *Svensk Genealogisk Tidskrift*. De två senare skrifterna ges ut av Genealogiska Föreningen.

För den som är intresserad finns en inspelning av föredraget på lundholm.me/projekt/kallhanvisningar.html.

Gammaldags husförhör

Eftersom temat för årets släktforskardagar var *Kyrkans skatter* tyckte jag att det kunde passa med att besöka ett gammaldags husförhör. Ett sådant erbjöd Folke Elbornsson. Han har varit kyrkoherde och prost i Slöta i Falköpings kommun. Han berättade att han hade

Släktforskar dagarna 2019

hållit husförhör på släktforskar dagarna tidigare, nämligen i Falköping för tio år sedan. Han hade då engagerats av generalen för Släktforskar dagarna i Falköping 2009, den i släktforsknings-sammanhang inte helt okände Ted Rosvall, tidigare ordförande i Sveriges Släktforskarförbund m.m. Ted och Folke kände varandra väl eftersom som Ted var kyrkomusiker i Folkes församling.

Folke uppträdde i prästrock med prästkrage av äldre snitt och hälsade publiken välkomna till husförhöret. Åhörarna fick utgöra de personer som kallats till förhör. Vi var för många för att alla skulle förhöras, så endast några personer på första raden fick medverka, vilket de gjorde med liv och lust.

Som en bakgrund till förhöret berättade Folke om 1686 års Kyrkolag som instiftades av Karl XI. I den ålades landets präster att varje höst besöka alla rotar i församlingen. Alla invånare var skyldiga att delta i husförhören. Uteblev man utdömdes straff. Första resan ledde till böter, efter andra resan fick den skyldige sitta i stocken utanför kyrkan och vid en tredje resa var straffet utvisning ur riket! Syftet med kyrkolagen var att få bättre kontroll över befolkningen, se till att den hade den rätta tron men den var även ett kontrollinstrument för uttagning till krigstjänst, med tiden indelningsverket.

Prästerna ålades att föra bok över invånarna i församlingarna, de s.k. husförhörslängderna. I längden utfärdades betyg över menighetens kunskaper i innantilläsning och i Luthers katekes. Folke hävdade att ordningen med husförhör blev världens första folkbokföring.

1726 instiftades Konventikelplakatet som påbjöd ett strikt förbud mot att samlas till bön och gudstjänst utan att prästen var närvarande. Gemensam bön i hemmet var dock tillåten. Konventikelplakatet infördes eftersom kyrkan ogillade inflytandet från tyska pietister, som förespråkade enskilda gudstjänster, något som även hade spridigt sig i Sverige. Konventikelplakatet gällde ända till 1858.

Närvaroplikten vid husförhören gällde till 1888. Det tidigare gällande talesättet *På sommaren är det åska och på hösten är det husförhör*, föll därmed ur modet konstaterade Folke. Folket saknade säkert också de kalas som anordnats vid husförhören. Det var det enda kalaset under året som var jämställt, alla fick vara med.

Så vidtog själva förhöret. Prästen, d.v.s. Folke, tog på sig hög hatt, vid prästkappa och i handen en stöd-

käpp. Han slog käppen i katedern så att församlingen ryckte till och vaknade. Församlingen fick en rejäl avbasning för att vi satt oss fel i lokalen. Kvinnorna skulle sitta till vänster och männen till höger. En anmärkning om detta fatala fel infördes prompt i husförhörsboken, som han hade med sig.

Så förhöres Bodil, Sandra, Ingrid, Åke och Helen om sina kunskaper om tio guds bud. Sandra fick förklara varför hon hade uteblivit från fjolårets förhör. Hon var sjuk då, sa hon. Var du glad för att du slapp? frågade prästen, men det var hon alls inte löd svaret.

Åke fick stå till svars för varför han tillåtit sina drängar att spela kort. *Spela kort och tärning det är satans gärning*, sa prästen. Helens piga hade fött ett oäkta barn och Helen fick frågor om vem som var fader till barnet. Hon svarade att det är min man som är barnets far! Detta ledde till att Helens man skulle rannsakas i ärendet och pigan fick förutom en rejäl avbasning besked om att hon skulle kyrkotagas i vapenhuset.

Så övergick förhöret till katekeskunskaperna som gick bra särskilt för Sandra som t.o.m. kunde rabbla förklaringen till tredje budet (som handlar om vilodagen). Prästen konstaterade vid förhörets slut att kunskaperna hos de förhörda varit goda både i innantilläsning och i katekeskunskap.

Efter förhöret deklamerade Folke *Våran prost* av Gustaf Fröding och sedan sjöng han med klar stämning *Fattig bonddräng* av Astrid Lindgren och tonsatt av Georg Riedel. Se det var ett riktigt husförhör!

Svenskarna och deras kyrkor

I kyrkoarkiven finns information om generationer av svenskar bevarad. Men varför skrev kyrkan ner alla dessa uppgifter? Hur har kyrkan format svenskarna? Och varför ser egentligen kyrkorna ut som de gör? Dessa frågor skulle Hanna Enefalks föredrag *Svenskarna och deras kyrkor* ge svar på. Ännu ett fördrag på årets tema, *Kyrkans skatter*.

Hanna Enefalk är docent i historia vid Karlstads universitet. Hennes doktorsavhandling har samma namn som föredraget. Avhandlingen har tryckts med bidrag från Vitterhetsakademien. Hanna är också redaktör Personhistorisk tidskrift.

Hanna inledde sin föreläsning med frågan; Vad betydde kyrkorna för vanligt folk? Ja, bl.a. använde vanligt folk kyrkan för egna syften. I Norrköping på 1680-talet finns det källor som styrker att pigor försökte tränga

sig in i bänkar som var reserverade för andra kvinnliga gudstjänstbesökare. Det var vanligt förekommande med sådana incidenter i hela landet, det kunde t.o.m. förekomma slagsmål i bänkarna. Man försvarade med hull och hår sin plats i kyrkan. Placeringen i kyrkbänken visade hur förnäm man var. Ju längre fram man hade sin plats desto finare var man. En effekt av detta synsätt kunde leda till att man i vissa kyrkor hyrde ut bänkplatserna.

Hur hade man råd att bygga dessa överdådiga kyrkor runt om i landet? Ett exempel på en sådan kyrka är Romfartuna kyrka i Västmanland. Intill Gustav Vasas reduktion av kyrkans egendomar och förmögenheter var det vanligast att socknen lät bygga och inreda landets kyrkor. Det var också vanligt att stormän och senare adeln lät bygga kyrkor. Den stora kyrkobyggnadsepoken i Sverige inföll under 1100- och 1200-talen. Sedan byggdes inte nya kyrkor i någon större omfattning förrän under 1800-talet då man behövde rymligare kyrkor med plats för hela församlingen. Det var under den tiden då socknarna lät bygga de s.k. Tegnerladorna. Ritningar på de nya kyrkorna skulle granskas och godkännas. Alla följde dock inte rekommendationer till förändringar. Ritningarna på Jämjö kyrka i Blekinge fick t.ex. anmärkningar. Socknen lovade att utföra de rekommenderade ändringarna, men lät ändå bygga sin kyrka enligt de ursprungliga ritningarna.

Kyrkan utövade en social kontroll av folket, på gott och ont, fortsatte Hanna. Kontrollen uppmuntrades från högsta ort genom lagstiftning, t.ex. reglerna om att som straff få sitta på skampallen i kyrkan. Kontrollapparaten uppmanade till angiveri. Angiveriet ledde i sin yttersta konsekvens till häxprocesserna. Efter domar om häxeri och trolldom beräknar man att 300 personer avrättades i landet. Det är många, men som en jämförelse, berättade Hanna, att ungefär dubbelt så många personer avrättades för tidelag.

Var kyrkan kungamaktens förlängda arm efter att kyrkan övergått till den sanna lutherska tron? Gick kyrkan arm i arm med överheten? Nej, kyrkan vill inte vara statens tjänstehjon, menade Hanna. Det finns flera bevis om att kyrkan och prästerna protesterade mot kungliga påbud. Vid exempelvis 1719 års riksdag klagade prästeståndet på att kyrkor användes för att lagra krigsmateriel.

För kyrkan var prästfrun ombärlig. Hon upprätthöll

många viktiga funktioner i det dåtida samhället. Om prästen dog fick prästänkan ett nådeår innan hon tvingades lämna prästgården. Det var vanligt att den nye prästen gifte sig med änkan, s.k. konservering, eller att han gifte sig med en av döttrarna och att änkan på så sätt fick bli kvar i prästgården. Denna ordning infördes redan under medeltiden och fortsatte långt in på 1800-talet. Det fanns ett överskott av präster från 1600-talet till in på 1900-talet.

Vad hände med kyrkobyggnaderna efter reformationen? Inte så mycket, menade Hanna. Exteriören gjorde man oftast ingenting åt. Den största skillnaden inne i kyrkorna var att det installerades bänkar och predikstolar. De behövdes eftersom predikan under den katolska tiden hölls på latin, men efter reformationen hölls predikan på svenska och blev mycket längre än tidigare.

Vad hände med kyrkobyggnaderna efter reformationen? Inte så mycket, menade Hanna. Exteriören gjorde man oftast ingenting åt. Den största skillnaden inne i kyrkorna var att det installerades bänkar och predikstolar. De behövdes eftersom predikan under den katolska tiden hölls på latin, men efter reformationen hölls predikan på svenska och blev mycket längre än tidigare.

Alla dessa präster

Föredragshållaren Gunnar Wetterberg är säkert mest känd som historiker i panelen för SVT:s *Fråga Lund*. Efter nästan 40 år som utredare och diplomat gick han vid årsskiftet 2013/14 över till att skriva och föreläsa på heltid. Han har bl.a. skrivit *Kanslern Axel Oxenstierna* och *Skånes historia* i tre band. I februari i år var Gunnar med i det vinnande laget i SVT:s *På spåret*.

I programhäftet presenterades att Gunnar skulle berätta om prästerna: *deras ingiften med varandra, deras roll som överhetens företrädare på bygden men också som kulturbärare, och deras stora betydelse som anfäder till många av den svenska kulturens stora*. Föredraget gick på släktforskardagarnas tema *Kyrkans skatter* och det passade mig utmärkt, som en avslutning på söndags-eftermiddagen.

Gunnar deklarerade med en gång att han aldrig sysslat med släktforskning. Det hade hans far klarat av redan på 40- och 50-talen. Men fadern dog när Gunnar var 11 år, så något tillfälle att fråga honom om forskningen hade inte funnits. Wetterbergs släkträd kommer att publiceras i tidskriften *Släkthistoria* i oktober. I sina böcker har Gunnar inte skrivit något specifikt om kyrkan, men vid eftertanke erinrade han sig att kyrkan har haft betydelse i nästan alla hans böcker.

Med reformationen uppstod en ny klass - prästerna. Under den katolska tiden var prästerna oftast adelns söner, de som inte skulle ärva titlar och gods. Prä-

Släktforskar dagarna 2019

terna fick då inte förmera sig, som Gunnar uttryckte det. Det gällde i princip, men det kunde hända att präster var både gifta och barnafäder. Celibetet infördes först under 1300-talet. I källorna omtalades att ärkebiskop Eskil i Lund (1100-1182) hade dottersöner, ett exempel på en gift kyrkans tjänare.

Att vara präst innebar ett informationsövertag i alla maktkamper som förekom. Släkten Oxenstierna finns t.ex. redan på 1200-talet som präster i Njudung, ett av de historiska smålanderna i Småland.

De första prästerna i Sverige var *förgyllda bondlurkar* enligt Gunnar. Den andre sonen i en adelsfamilj hette ofta Bengt och skickades i sinom tid till exempelvis Linköping för att gå i katedralskola för att utbildas till präst. Att bli präst blev en entrébiljett till makten - en ordning som fick ett abrupt slut med reformationen.

Mycket få adelssöner blev präster efter reformationen. Det började inte förekomma igen förrän på 1700-talet. I den lutherska kyrkan är det inte bara avdankade soldater och en hel del annat *oknytt* som medverkar, enligt Gunnar. Det är framför allt välbärgade bönder som kunde sätta sina söner i prästutbildning efter reformationen. Det pågår ända fram till början av 1800-talet innan det fastställs en ordning för examinering av präster. De blivande präststudenterna började i och för sig med att läsa teologi, men fortsatte sedan med andra ämnen.

Prästycket var betydligt lönsammare än att vara akademisk lärare. Inte ens en professor i teologi slog sig till ro och fann sig nöjd med sin lott. Han fikade ofta istället efter ett fett pastorat. Även ett enklare pastorat gav mera betalt än en professur i teologi.

I Gunnars egen släkt på farssidan hade det förekommit präster i generationer. Gunnar betecknade dem som *tattare* eftersom far och son aldrig dog i samma församling. För sin försörjning var många av Gunnars förfäder varit tvungna att arbeta som informatorer -

informatorscykeln var nödvändig, som Gunnar uttryckte det. Präster fanns inte bara på Gunnars fars sida, i företrädesvis karga trakter som Bohuslän och Halland, utan även på morssidan och då i Skåne. Det var väsentligt annorlunda att vara präst i Skåne jämfört med resten av landet. Den skånska adeln, men även prästerskapet, fick behålla sina tidigare danska privilegier efter det att Skåne blivit svenskt 1658. Ända in på början av 1900-talet var det förmånligare att arbeta

som präst i Skåne än i övriga landet.

En av Gunnars anfäder hette Per Sörensson och blev präst. Pers son med samma namn som fadern disputeerade i nordiska språk, men verkade som kyrkoherde i en församling där en adelsman hade patronatsrätt, d.v.s. bl.a. att utse församlingens kyrkoherde. Denne Per var en mycket driftig person. Han startade utsädesförening, förädlade sockerbeter, startade ortens föreläsningsförening, var ledamot av sparbanken och blev till slut riksdagsman i första kammaren vid sekelskiftet 1800/1900. Gunnar tillade att Per var strängt konservativ och en av biskop Billings vapendragare.

Gunnar avrundade med att säga något om orten för årets släktforskar dagar. Han kallade knallarna för landets första organiserade skattesmitare. Axel Oxenstierna satte P för dem genom att han *fixade moms*, enligt Gunnar. Det handlade i verkligheten om den s.k. Lilla tullen. Och det var ett *stolleprov* att förlägga staden Borås till den regnigaste delen av landet, avslutade Gunnar, med glimten i ögat.

Hungeråren som skakade Sverige

Först kom kylan. Sedan värmen och torkan. Två år i rad slog skörden fel. Folk dog. Till en början barn och åldringar. Därefter även de starka. Det tredje året var alla visthusbodas tömda. Missväxten under åren 1867-69 är en av de värsta naturkatastroferna i Sveriges historia. Dess effekter förstärktes av politiska felbeslut och misstag. Hungersnöden bidrog till stora sociala spänningar och blev startskottet för massmigrationen, främst till Nordamerika. Åren 1867-69 drabbades stora delar av landet av svår missväxt och hungersnöd, vars intresse förstärktes av politiskt ointresse att hjälpa de svältande.

Magnus Västerbro är författare och journalist. I fjol fick han Augustpriset för årets fackbok *Svält*. Den vanligaste frågan han har fått efter att boken kommit ut är; Varför skriva om svält, nöd och död? Han har tidigare skrivit en bok med titeln *Pestens år*. Därifrån var det

Släktforskardagarna 2019

inte så långt att ta steget till svält, svarade han. Han letade efter en hungersnöd i Sverige. Han hittade en i senare delen av 1800-talet där det fanns rikligt med källmaterial. Det fanns också spännande levnadsbeskrivningar från den tiden. Om barn som uthärdade det de inte borde uthärda! T.ex. om en flicka som var getare hos en annan familj. Hon fick ingen mat där, hon fick bara se på när de andra åt. Efteråt fick hon suga på de fiskben som familjen lämnat kvar. Flickans berättelse är upptecknad efteråt, och den är anonym, eftersom hon skämdes över hur det varit.

1867 låg kylan kvar i maj. Midsommardagen smälte isen, men i slutet av juli kom kylan tillbaka. I augusti utbröt den fullständiga katastrofen - missväxt. Tidningarna uppmanade de som kunde att hjälpa de som svält. Tiggandet blir allmänt överallt. I tidningarna publiceras recept på barkbröd. Man vänder sig till regeringen och kungen får att få hjälp, men värdjandena avvisas. Befolkningen ska inte skämmas bort! Staten ger nödlån, men bara till dem som man bedömer kan betala tillbaka lånen. Lånen får de mera besuttna, de fattigaste får ingenting. Insamlingar till nödlidande sker både i Sverige och i England.

Magnus berättade om Nils Borg, som gick till fots 108 mil från Råneå till Stockholm. Han ville träffa kung Karl XV för att berätta om missväxten och svälten. Nils Borg fick inte träffa kungen!

Om 1867 var det kalla året så blev 1868 det torra året. Mellan maj och augusti föll ingen nederbörd. Det fick till följd att många skogsbränder bröt ut. Inte heller detta år ville landet ge de nödlidande någon hjälp. André Oscar Wallenberg, grundaren

av Stockholms Enskilda bank, hade uppfattningen att alldeles för många hade fått nödhjälp. Han menade att man i stället skulle låta ha naturen sin gång! Samtidigt som riksdagen gav en dyr gåva till prinsessans Louises förlovning ville den inte ge några pengar till nödhjälp i Småland. 1868 tar emigrationen så fart.

Magnus källmaterial var bl.a. folklivsforskarens undersökningar av 1860-talets nödår. Det är intervjuer med personer som var barn under hungeråren. Researcharbetet beräknade han tog sex-sju månader, medan själva skrivandet av boken tog totalt ungefär två år. Det var mycket kliniskt skrivarbete, sa Magnus. Det gällde att undvika upprepningar och det blev många korrektur i omgångar till förlaget innan han kände sig färdig och nöjd.

På fråga om vem som är bokens huvudperson, svarade Magnus att han funderat mycket på det. Efter moget övervägande hade han bestämt sig för att det var kungen, Karl XV. Det beslutet fick till följd att Magnus fick göra kompletterande research om kungens roll under hungeråren.

I december läste jag Magnus Västerbros bok. Jag skrev i **DISkutabelt** 1-2019 att *det är en skakande historia om ett avlägset Sverige, men samtidigt om ett Sverige som var nyss. Jag tycker att Magnus Västerbros bok bör studeras av släktforskare som en bakgrund till Sveriges*

Välkommen att teckna dig för vårt nyhetsbrev via hemsidan eller vårt kansli!

Som medlem i Hallands Släktforskarförening har du fri tillgång till vår Medlemsportal med drygt en miljon halländska släktuppgifter.

Härginst är Hallands landskapsblomma

Hallands Släktforskarförening
e-post: info@hallandsslaktforskare.se
tfn 035-12 82 72
hallandsslaktforskare.se

Enkelt att hitta Lantmäteriets historiska kartor med Disgen

På Lantmäteriet finns olika sätt att hitta de historiska kartorna. Många gånger är det svårt att veta vilken karta man söker. Disgen gör denna sökning mycket enkel. Så här gör man:

1. Klicka på den gröna kartsymbolen för att öppna den gröna bakgrundskartan.

Om du har en karta inlagd så välj gärna att visa den. Om du har lagt in egna orter och gett dem koordinater kan du gärna välja att visa registrerade orter.

2. Zooma in ordentligt! Gärna till högsta nivå, zoom 46, annars blir det för många träffar och det resulterar i att det är bara kartorna från Rikets allmänna kartverk som visas. För att få träffar i de andra arkiven, prova att flytta kartan och gör om sökningen!

3. Högerklicka i kartan så öppnas ett fönster. Välj *Visa historiska kartor*.

4. Ett sökfönster öppnas där du kan välja vilka kartarkiv du ska söka från, mer om detta senare.

Du kan även välja storlek på sökrutan, 600 till 2000 m. Förvalt är 1000 m.

Klicka på *Sök* och Disgen gör en sökning direkt i Lantmäteriets arkiv. Om du inte får så många träffar är det bara att flytta den gröna kartan en liten bit och därefter göra om sökningen.

5. Resultatet av sökningen redovisas på Lantmäteriets hemsida. Det finns tre olika arkiv;

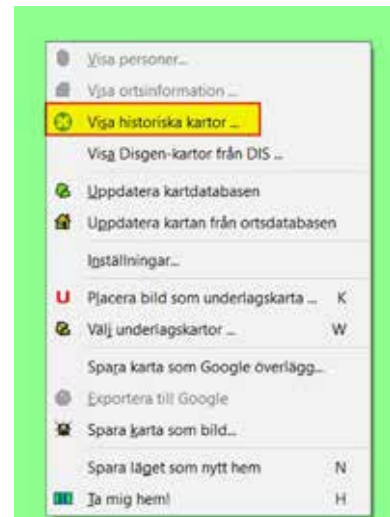
Rikets allmänna kartverk (RAK) där det finns Härads-ekonomiska och Ekonomiska kartor samt Generalstabskartor.

Lantmäteristyrelsens arkiv där det ofta finns ganska få med snygga akter med kartor t.ex. Laga skiften.

Lantmäterimyndighetens arkiv där det finns många akter om bl.a. olika skiften, hemmansdelningar. Dessa kartor är ofta i sämre skick än samma karta i Lantmäteristyrelsens arkiv.

Lena Ringbrant Ekelund

Kartfadder
lena@dis-syd.se
070-232 00 79

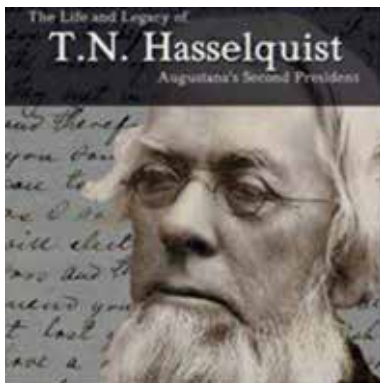
Karta/Akt	Kartserie/Åtgärd/Beskrivning	Årtal
Rikets allmänna kartverks arkiv 4 träffar (1)		
Billoger 1112-1-18	Häradsökonomiska kartan	1910-15
Kropps 1133-3C1572	Ekonomiska kartan	1969-70
Akt 1133-3C1172	Ekonomiska kartan	1970
Ludf 1263-2-1	Generalstabskartan	1865
Lantmäteristyrelsens arkiv 2 träffar (1)		
Akt socken Akt nr 1-25	Laga delning	1789
Akt socken Akt nr 1-25	Laga skifte	1827
Lantmäterimyndigheternas arkiv 1-10 av 66 träffar (1)		
12-ASK-ALFA	Alfabetiska registret	-
12-ASK-1	Ågobeskrivning	1762
12-ASK-5	Ågobeskrivning	1792
12-ASK-8	Delning, Vagdelning	1804
12-TOR-42	Räggåsstädgård	1826
12-ASK-13	Laga skifte	1831
12-ASK-18	Laga skifte, Ågoutbyte	1833
12-ASK-21	Stängselgård	1837
12-ASK-24	Hemmansköpning	1840
12-ASK-25	Räggåsstädgård	1843

Från Hasslaröd till Rock Island

I förra numret av DISkutabelt inleddes Kjell Jönssons artikel om prästen Tuve Nilsson Hasselquist från Hasslaröd. Den ursprungliga artikeln om Tuve Jönsson Hasselquist är skriven av rektor Arvid Persson i Osby för länge sedan.

Text: Kjell Jönsson efter en artikel från Osby Hembygdsförening. Illustrationer: Ur artikeln. Artikeln var så omfattande att den inte rymdes i ett nummer av tidningen. Avslutningen följer här och inleds med Hasselquists tredje stora uppgift; Augustanasynoden.

Genom Augustanasynoden kommer man in på Hasselquists tredje stora uppgift och med all säkerhet den största i det nya hemlandet. För att utbilda pastorer för församlingarna hade 1860 i Chicago i blygsam form startats ett teologiskt seminarium tillhörigt Augustanasynoden med P. Esbjörn som professor och föreståndare.

Augustanasynoden

Under de närmaste åren därefter diskuterades dels att kombinera utbildningen med gymnasieutbildning, dels att förlägga skolan till en farm och en plats, där man kunde förvänta sig, att många svenska invandrare skulle komma att bosätta sig. Efter att ha provat åtskilliga uppslag beslöt direktionen 1863 att förlägga verksamheten till Paxton, omkring 15 mil söder om Chicago. Esbjörn motsatte sig utflyttningen, även om inte särskilt energiskt, medan Hasselquist och Erland Carlsson röstade för experimentet. Dessa planer sattes i verket 1863, och Hasselquist utsågs till pastor i Paxton samma år. Esbjörn återvände till Sverige, som han planerat redan tidigare.

Hasselquist blir skolans föreståndare

Men vem skulle bli skolans föreståndare? Man hade hoppats få en framstående svensk skolman att åta sig uppdraget. Kända män som Sven L. Bring i Lund, Peter Fjellstedt och P. P. Waldenström hade tillfrågats men avböjt. I det läget rekommenderade direktionen för skolan, att synoden *tills skandinavisk professor kan erhållas*, utse Hasselquist till professor och föreståndare vid skolan i Paxton, ett provisorium, som kom att vara livet ut.

I en redogörelse för hans arbetsdag heter det: *Hvem hade kunnat fylla hans plats?* Han var pastor för en och snart två församlingar; han var president för synoden, hade såsom sådan en vidsträckt korrespondens och

ofta många svåra och kinkiga frågor att besvara, dessutom icke så få resor och visitationer att göra; han var föreståndare för skolan och till att börja med ensam lärare. Men icke det allenast, utan han var ock en aktiv medlem av direktionen och verklig hufvud för de studerande. *Han fick sörja för husrum, för mat, för värme m.m. som hörde till de studerandes timliga uppehålle och trefnad, såsom han icke mindre måste sörja för tukt, ordning och undervisning.* När man nu tänker på allt detta och på de primitiva förhållanden och det nybyggerliv, som till att börja med existerade i Paxton, och att det lyckades Hasselquist att så småningom upparbeta detta virrvarr till en ordentlig skola, som har varit en källa till de allra största välsignelser för det svenska folket i Amerika, så måste vi erkänna, att han utförde en gärning, som få, om någon, hade kunnat göra bättre.

Härmed har jag icke sagt, att han var fullkomlig på något område. *Men vilka voro de, som hade fått gåfva, mod och vilja att sköta alla dessa kall på en gång, som han gjorde, och likväl icke få flera järn brända, än han fick?*

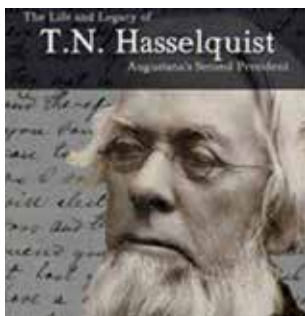
Gud hade gifvit honom gåfvan att i många afseenden vara alla till tjänst och att vara det med god vilja och förnuft. *Här är ingenting nämnt om hans arbete för tidningen.* Från 1868 inträder han på nytt som huvudansvarig för utgivningen av Augustana.

Rock Island Augustana College

Skolan flyttas till Rock Island

Att skolan förlades till Paxton visade sig vara ett misstag. Utvecklingen i området blev inte den beräknade. Det hör till Hasselquists förtjänster, att han kunde erkänna begångna misstag och att han

var beredd att ompröva sin ståndpunkt. När därför en möjlighet yppades att förlägga verksamheten längre västerut, till Rock Island vid Mississippi, blev detta förslag utan invändningar antaget, och Hasselquist, nu nära 60 år, bryter upp på nytt. 1875 sker flyttningen, sedan den nya seminariebyggnaden blivit färdigställd.

Och nu börjar en ny intensiv period i hans verkamma liv som pastor i det nya området och framför allt som ledare för den skolanläggning, som här kommer till stånd, och vars fullständiga namn är Augustana College and Theological Seminary. *Han grep verket an med en ynglings mod*, säger hans levnadstecknare. Personliga sorger, som drabbade honom under de första åren i Rock Island, hans nittonåriga dotter Hannas sjukdom och död 1876 och hans hustrus bortgång något senare gjorde livet tungt för honom. Djupt gripen har han, vilket inte var hans vana, när det gällde personliga förhållanden, anförtrott åt tidningen sina tankar och sin sorg.

Men hans arbetsflit och hans ambition föreföll obrutna. Ännu tio år efter hustruns död 1881 var han i full verksamhet. De husliga bestyren kunde han överlämna till *Hasselquists Nilla*, pigan från Glimåkra, som följt familjen under alla åren i Amerika och som överlevde också Hasselquist själv.

För skolan inträder nu en gynnsam utveckling. Redan under tiden i Paxton hade från den ringa starten med ett tiotal elever inrättats en förberedande avdelning till prästseminariet. I Rock Island tillkommer efter hand ett fullständigt college med sedvanliga gymnasieämnen, vidare ett musikkonservatorium, ett lärarseminarium och en affärsskola. En för tiden ståtlig byggnad uppförs intill det teologiska seminariet och lärjungantalet stiger till omkring 300.

Teologie doktor i Amerika

Att bli teologie doktor i Amerika har inte alltid ansetts som bevis på ovanlig vetenskaplig förtjänst. När Hasselquist erhöll värdigheten vid Mühlenberg College i Allentown, tolkade han det som en erkänsla och en ära åt sina landsmän och en eggelse att tjäna sin Herres sak. I själva verket är man förvånad över att han med sina stora plikter ständigt uppehöll ett vetenskapligt intresse. Det kan spåras i de studier han hela livet bedrev, i hans frågor efter nya böcker, när han skrev till vänner i Sverige, i hans bokanmälningar i tidningen och i hans goda initiativ att från 1860-talet till sin död samla böcker och tryckalster, som utkom på svenska i Amerika, och avhandlingar på andra språk, som behandlade Sverige, och sända dem till Kungliga biblioteket i Stockholm. Kärleken till det svenska satt djupt.

Hasselquistska fonden

Hasselquists ord, då han ett par år före sin bortgång hedrades med den fond, som skulle bära hans namn, må anföras. *Styrelsen beslöt vid sitt senaste möte att samla en fond att aflöna en teologie professor vid seminariet och hedrade mitt namn genom att kalla den den Hasselquistska fonden af den anledning, att det nu är femtionde året sedan min ordination i Lund den 23 juni 1839. Det har varit en tämligen ovanligt lång tjänstetid; för egen del förtjänar jag intet pris utan förödmjukelse, djup förödmjukelse. Men vår trofaste Gud förtjänar pris för sitt tålmod och sin barmhärtighet. Kan ett sådant pris uttryckas genom upprättandet av en fond under mitt namn, må det så ske. Jag hoppas slippa uppbära intresset av fonden som pension - jag har den tron, att Herren löser mig ur selen kanske snart nog. Ske dock Herrens vilja!* Märkliga aningar. Knappt mer än ett och ett halvt år därefter var han borta.

Vördad och avhållen

Att Hasselquist var vördad och avhållen visade t.ex. hyllningarna för honom, då han den 2 mars 1886 fyllde 70 år. Skildringen ger en bild av en högtidsdag vid internatskolan. Man hade gett ut ett 30-sidigt häfte *Minne af Den Andre Mars 1886* som hyllning. Ombedd att skriva ett förord hade Hasselquist i enlighet med sin personliga läggning förklarat, att han helst velat dölja sig men att han gärna ville ha offentliggjort om gångna händelser och om *de krafter och gåfvor, som väckas och uppöfvas vid synodens läroverk - allt till den ändan, att kärleken till detta vårt samfunds hjärta måtte vidmakthållas och förökas.*

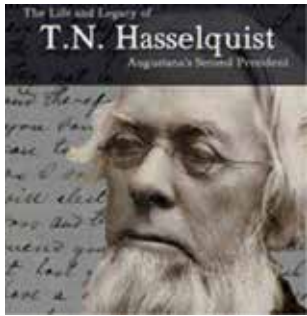
Hans gamle trogne medarbetare och vän Erland Carlsson höll vid uppvaktningen ett längre tal, präglad av hjärtlighet och beundran. I en tillbakablick erinrade han om att av synodens 214 pastorer inte mindre än 180 åtnjutit Hasselquists undervisning och ledning. Sedan följde personliga uppvaktningar på engelska, tyska, latin, grekiska och hebreiska och först och sist på svenska på vers och prosa.

Hasselquists död 1891

Han var under de närmaste åren i verksamhet nästan som vanligt med resor, föreläsningar och tidningsarbete bortsett från en svaghetsperiod på eftersommaren 1890. När 1891 gått in, märktes det, att hans krafter avtagit. Söndagen den 1 februari skulle han predika i skolans kapell, men han besvärades av ett sådant tryck över bröstet, att han måste avstå. Trots en försämring under måndagen och tisdagen kunde han överlägga med en av sina vänner om ett par ärenden, som rörde församlingen och seminaret.

Gravstenen

På onsdagen den 4 februari kl. 7 om morgonen insomnade han fridfullt. Vid morgonbönen mottog ungdomarna budet, att deras avhållne lärare hastigt och oförtänt gått bort. Sin sorg visade de i den tacksamhet och omsorg, som präglade de

ovanliga begravningshögtidligheterna. Här slutar Hasslarödspojkens levnad men inte hans verk. Augustana nr 16 för den 16 april 1891 ägnas så gott som helt hans minne. Det vackra helsidesporträttet på första sidan ger intryck av en stark personlighet, av något vördnadsfullt patriarkaliskt men ändå vinnande och hjärtligt. Han beskrivs som reslig och kraftfull. Ansiktet med de stora, blå ögonen har drag av mildhet och kärleksfullhet. Den högvälvda pannan vittnar om en själfull intelligens.

I artiklar av olika författare skildras Hasselquist som familjefar, som själasörjare, som predikant, som liturg, som lärare, som president i synoden, som publicist och författare, som välgörare och som samfundsmän. Hans levnadstecknare ger i sin bok en nyanserad sammanfattning. Hans brister som människa, otålighet, egenkärlek och småaktighet i vissa ting undanskymmes. Inte endast av hans många förtjänstfulla egenskaper utan av detta, att han väl kände sin svaghet och levde i daglig ånger och bättring.

Hasselquists person

Bland mångfalden erkännsamma uttalanden om Hasselquists person och hans insats för den svenska lutherska kyrkan och för svenskheten i Amerika är det svårt att välja. Som själasörjare verkade han i över 50 år. Att övertyga och undervisa människor i andliga bekymmer syntes honom viktigare än att söka påverka dem genom skakande berättelser med starka känsloupplevelser. Som predikant var han också närmast undervisande och vägledande. Hans goda kunskaper, hans vakna sinne för allt han såg och hans praktiska läggning gav hans predikan en fläkt och en friskhet, som kom människor att lyssna.

Dessutom ägde han en klangfull stämma och behärskade konsten att börja och sluta i rätt tid. Om hans predikan sägs med ett något ålderdomligt språkbruk: *Hans tal var ljuvligt och med salt bemängt.* Som liturg höll han på den ordning, som han kände från svenska kyrkan. Musikalisk och begåvad med en varm, ljus tenor skapade han ofta högtid och stämning med sin sång. I koralerna tog hans röst ledningen.

En roande episod, som samtidigt visar, hur nära nog utröttligt han var att tjäna, berättas från en församling i Geneva, där han vid en kvällsgudstjänst lovat medverka som organist. Förut på dagen hade han predikat

på en annan plats och rest långa vägar. Han var säkert mycket trött. När pastorn sagt sitt amen och psalmen skulle följas, hördes från orgelläktaren ljudliga snarkningar. Men tystnaden efter predikan väckte tydligen Hasselquist; och som om ingenting hänt, började han spela. Förlägenhet besvärade honom sällan.

Det fanns hos Hasselquist en stark önskan, nära nog ett krav, att svenska kyrkan skulle ta sig an själavården bland sitt eget folk i Amerika, en plikt, som kunde anses försummad. Han sökte kontakter för att få personer med rätt sinnelag att komma över. Endast i några fall lyckades han. För den som starkt kände uppgifternas vidd och betydelse gavs ingen annan utväg än att söka Guds ledning och arbeta så mycket en människa någonsin förmådde. Hasselquist var den man, som i rätt tid satte in all sin kraft, för att svensk gudstjänst och evangelisk-luthersk kristendom och svenskt språk skulle vidmakthållas i svenskbygderna.

Hur gick det efter Hasselquist?

Läsaren ställer måhända frågan: *Hur har det gått med verksamheten efter Hasselquists tid?* Beträffande prästseminariet kan framhållas, att även svenska kyrkan haft gagn av utbildningen i Rock Island, och *Augustanapräster* har funnits i flera församlingar i Sverige. Augustana College är nu ett framgångsrikt och uppskattat lärosäte med 2 200 studenter. Den gamla huvudbyggnaden, *Old Main*, från 1887 med sin kupol, en gång en otroligt imponerande byggnad i västern, är på väg att bli ett nationellt minnesmärke. Biblioteket har 160 000 volymer och rikhaltiga samlingar. I den moderna administrationsbyggnaden av arkitekt Saarinen finns en utställning sedan 2016 med anledning av att det gått 200 år sedan Hasselquists födelse. Utställningen är idag ett litet museum med, förutom Hasselquists livsverk, även diverse gamla svenska produkter (se nedan).

Kjell Jönsson avslutade sitt brev med artikeln om Tuve Nilsson Hasselquist med orden; Trevligt att kunna berätta att det ibland blev det något av "bonnapågar". Det omdömet kan man verkligen instämma i! MJL

HÖSTMÖTE DIS Syd

2019-10-20

Plats: Nakterhuset (f.d. Folkets Hus) Bancks väg 6
Sölvesborg

Föredrag: Storgods, bönder och statare av professor Mats Olsson. På dagordningen finns också förslag till ändrade stadgar. Inbjudan och program finns på sidan 5.

Tid: 13.00-16.00

ARKIVENS DAG

2019-11-09

Plats: På flera orter i Blekinge, Halland och Skåne
Kontrollera med din släktforskarförening vad som erbjuds

ESLÖV

Plats: Medborgarhuset (sidoingång), Södergatan 29
(3:e våningen), Eslöv

DIS-träffar

Tid: 13.00-16.00

Obligatorisk anmälan (ange datum i ämnesfältet)

Kontaktperson: eslov@dis-syd.se

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och smörgås

2019-09-28

Tema: Släktforskning före husförhörslängderna, hur går det till? Anders Larsson tipsar om erfarenheter från egen forskning.

2019-10-26

Tema: Kartor i Disgen, hur gör jag? Lena Ringbrant Ekelund, vår kartfadder, reder ut de grundläggande begreppen. Begränsat deltagarantal, först till kvarn.

2019-11-30

Tema: Disbyt ett hjälpmedel i släktforskningen, hur fungerar det? Kent Hektor, vårt Disbytombud, informerar.

2019-12-07

Tema: Patrik Hansson och Anders Larsson svarar på inskickade frågor.

HELSINGBORG

Plats: Stadsarkivet vän 3, Västra Sandgatan 7, Helsingborg
Vill du ha hjälp att kontrollera databasen, säkerhetskopiera eller annan handledning? Ta med egen dator eller säkerhetskopiering av databasen (version 2016, 2018 el 2019). Sven Kylefors, Disgenfadder, finns på plats och hjälper dig. Arrangeras parallellt med HSBF:s jourhavande släktforskare tisdagen den 1 oktober kl 9-12 Ingen anmälan behövs. Kontaktperson: Sven Kylefors. sven@dis-syd.se, 0703-29 73 45

KLIPPAN

Plats: Åsbo Släkt- och folklivsforskarens lokal, Sågenhuset, Ängelholmsgatan 9, Klippan. 5-10 min promenad från stationen. Buss stannar utanför huset.

DIS-träffar

Tid: 18.00-20.30

Följande tisdagar: den 1, 15 och 29 oktober samt den 12 och 26 november

Marie Munke (marie@dis-syd.se, 0703-44 21 12) och Lena Ringbrant Ekelund hjälper dig med frågor om Disgen.

Söndagsöppet

Tid: 09.00-12.00

Följande söndagar kan du få hjälp av Lena Ringbrant Ekelund (lena@dis-syd.se, 070-232 00 79) med frågor om Disgen; den 27 oktober och den 24 nov kl 9 - 12.

Avancerad kartkurs i Klippan

Kursen som består av tre tillfällen. Den kräver stor datorkunskap och vana vid Disgen, men ingen tidigare vana vid att arbeta med kartor.

Vi arbetar med kartverktygen och några inställningar för kartfönstret, olika kartlager, hur man hanterar underlagskartor, var man hittar olika kartor och hur man sparar och skriver ut kartor med levnadsbanor m.m.

Tid: tisdagarna den 8 och 22 oktober samt den 5 november. 18.00-20.30

Ta med egen dator med Disgen. Begränsad till åtta deltagare. Anmälan till lena@dis-syd.se, 070-232 00 79. Kostnad 90 kr inklusive fika.

KRISTIANSTAD

Nybörjarkurs i Disgen 2019

Studieförbundet Vuxenskolan och DIS Syd erbjuder en nybörjarkurs i Disgen 2019. Kursen pågår tre gånger på Studieförbundet Vuxenskolan Östra Vallgatan 10 i Kristianstad. Vi använder DIS Filbyters kursbok och era egna datorer där ni har installerat Disgen 2019. Kontaktperson: Mats J Larsson, mats@dis-syd.se, 0703-727501.

LUND

Plats: Arkivcentrum Syd, lokal Fasickeln, Porfyrvägen 20, Lund.

DIS-träffar

Tid: 14.00-17.30

Anmälan: Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08

Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och kaka

Disbyt är databasen som ger dig ytterligare möjligheter att söka efter dina förfäder. Du får också möjlighet att byta uppgifter med andra släktforskare. Som medlem i DIS kan du skicka bidrag till Disbyt. Instruktioner för hur man gör ett Disbyt-utdrag finns på DIS hemsida. Vårt Disbytombud Kent Hektors kontaktuppgifter finns på sista sidan.

2019-10-17

Tema: Grunderna i Disgen - Kartan. Lena Ringbrant Ekelund visar hur man kan använda kartan i Disgen. Torgny Larsson och Magnus Hellblom svarar på frågor.

2019-11-14

Tema: Grunderna i Disgen - Orter och källor. Torgny Larsson, Magnus Hellblom och Anders Lindberg guidar och svarar på frågor.

2019-12-12

Tema: Grunderna i Disgen - Utskrifter. Torgny Larsson, Magnus Hellblom och Anders Lindberg guidar och svarar på frågor.

MALMÖ

Plats: SeniorNet Malmö/DIS Syd, Bellevue Park, Eddagatan 3, Malmö, SeniorNets datorlokal
Kontaktperson: Viveca Kristiansen, 0738-33 24 64
viveca@dis-syd.se

Vårt **släktforskarcafé** fortsätter i höst, varje tisdag (utom första tisdagen i månaden) 13.00-16.00 är det Släktforskar/IT-café mellan den 10 september och den 26 november.

Funktionärer finns på plats vid varje träff för att hjälpa medlemmar med Disgen och släktforskning och pröva-på-verksamhet för alla. I datorlokalen finns tillgång till olika databaser och program för släktforskning som Disgen, Arkiv Digital och Släktforskarförbundets CD-skivor.

Vi är populära. Boka därför plats via www.kulturcentralen.se.

DIS-träffar ordnas första tisdagen

i månaden kl. 13.30-16.30 ordnas

för högst tio deltagare med olika teman varje gång; forskning, och inmatning, utskrifter, forskning och källor samt kontroller. Kontaktpersoner: Torgny Larsson och Magnus Hellblom. Följande tisdagar blir det DIS-träffar; den 1 oktober, 5 november och 3 december. För vidare information se vår hemsida och Facebook.

Anmälan: Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08
Kostnad: 40 kr inklusive kaffe, te och kaka.

OLOFSTRÖM

Eftersom jag då och då är i Olofström, funderar jag på att arrangera en cirkel under hösten 2019 i Disgen2019 grund, för intresserade. För medlemmar är cirkeln gratis. Cirkeln blir fem träffar, dagtid måndagar, och du använder egen dator. Jag hjälper dig med att ladda ner Disgen 2019 och konvertera från Disgen 8 innan vi kör igång med grunderna. Hör av dig till Staffan Knös staffan@dis-syd.se.

RONNEBY

Plats: ABF:s lokaler på Kungsgatan 2

Tid: 10.00-14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 0735-28 88 25. Ingen anmälan. Fika till självkostnadspris. Höstens tema är hur du använder Disgen 2019, erfarenheter och tips.

2019-10-05

2019-11-16

2019-12-07

Vi planerar för en **studiecirkel** under hösten 2019 om grunderna i Disgen 2019 tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan i Ronneby. Jag hjälper dig med att ladda ner Disgen 2019 och föra över din forskning från äldre versioner av Disgen. Det blir fem träffar och du använder egen dator. Plats: Studieförbundet Vuxenskolan i Ronneby, vid torget. För medlemmar är cirkeln gratis. Kontaktperson; Staffan Knös; staffan@dis-syd.se.

SÖLVESBORG

Plats: Nakterhuset (f.d. Folkets Hus), Bancks väg 6

Tid: 16.00-19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren, bo@dis-syd.se, 0735-28 88 25. Ingen anmälan. Fika till självkostnadspris. Höstens tema är hur du använder Disgen 2019, erfarenheter och tips.

2019-10-13

2019-11-24

2019-12-08

Distansutbildning i Disgen 2019

För dig som inte kan komma till de olika träffar som DIS Syd arrangerar, erbjuder vi nu möjlighet till en lärarledd distansutbildning i grunderna för Disgen. Utbildningen är framtagen av DIS Filbyter.

För medlemmar i DIS Syd kostar kurskompendium och de första fem delarna 600 kr och delarna sex till åtta kostar 200 kr.

Är du intresserad? Kontakta då Anders Lindberg, anders.lindberg@dis-syd.se, 0708-39 79 08.

DISkutabelt som pdf ?

Du som önskar få alla nummer av **DISkutabelt** som pdf, istället för i tryck, erbjuder vi den möjligheten. Samtidigt som tidningen ges ut får du en e-post som innehåller pdf-filen. Detta ger både en minskad belastning på miljön och en kostnadsbesparing för föreningen.

Vill du ha tidningen som pdf? Skicka namn och gärna medlemsnummer till Staffan på staffan@dis-syd.se.

Tänk på att pdf-filen skickas till den e-postadress du har i DIS medlemsregister.

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur
med den nya adressen till:

DIS Syd
Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B PP Sverige, Port Payé

Styrelse

Ordförande

Staffan Knös
Gångbrogatan 2
372 37 Ronneby
070-595 13 38
staffan@dis-syd.se

Vice ordförande

Viveca Kristiansen
Sjövägen 3
274 54 Skivarp
0738-33 24 64
viveca@dis-syd.se

Kassör

Marie Munke
Smålandsvägen 38
286 35 Örkeklunga
070-344 21 12
marie@dis-syd.se

Sekr, webmaster

Anders I Andersson
Svarvaregatan 6
216 18 Limhamn
0706-84 96 85
webmaster@dis-syd.se

Utbildningsansvarig

Anders Lindberg
Luzernvägen 1 D
227 38 Lund
0708-39 79 08
anders.lindberg@dis-syd.se

Ledamot

Bo Lundgren
Tosteborgsvägen 11
295 73 Nymölla
0735-28 88 25
bo@dis-syd.se

Ledamot

Lena Ringbrant Ekelund
Kamrersgatan 17
264 31 Klippan
070-232 00 79
lena@dis-syd.se

Ledamot

Magnus Hellblom
Soldat Bohms gata 13
226 51 Lund
0733-36 01 02
magnus@dis-syd.se

Ledamot

Torgny Larsson
Östra Hyllievägen 17
216 21 Malmö
0707-41 40 18
torgny@dis-syd.se

Faddrar

Disgen

Anders Larsson
Mellang 3 A lgh 1103
233 32 Svedala
anders@dis-syd.se

Disgen

Arne Sörlöv
Norra Alnaryd 216
370 33 Tving
0721-50 53 33
arne.s@dis-syd.se

Disgen

Bengt Kjällerström
Östra Vallgatan 41
223 61 Lund
070-270 39 44
bengt@dis-syd.se

Disgen

Benny Olson
Göingegatan 26
291 38 Kristianstad
044-33 11 03
benny@dis-syd.se

Disgen

Bo Lundgren
Tosteborgsvägen 11
295 73 Nymölla
0735-28 88 25
bo@dis-syd.se

Disgen

Carl Strandberg
Arkitektgatan 53
215 63 Malmö
0705-94 27 75
carl@dis-syd.se

Disgen

Magnus Hellblom
Soldat Bohms gata 13
226 51 Lund
0733-36 01 02
magnus@dis-syd.se

Disgen

Staffan Knös
Gångbrogatan 2
372 37 Ronneby
070-595 13 38
staffan@dis-syd.se

Disgen

Sven Kylefors
Norra Brunnsvägen 75
256 55 Helsingborg
070-329 73 45
sven@dis-syd.se

Disgen

Torgny Larsson
Östra Hyllievägen 17
216 21 Malmö
0707-41 40 18
torgny@dis-syd.se

Karthantering och Disgen

Lena Ringbrant Ekelund
Kamrersgatan 17
264 31 Klippan
070-232 00 79
lena@dis-syd.se

Min Släkt

Lotta Sörensen
Nexövägen 27 C
294 35 Sölvesborg
0760-14 12 62
lotta@dis-syd.se

Apple/Mac

Helge Olsson
Segestrandsgatan 2
233 33 Svedala
0708-58 39 88
helge@dis-syd.se

Linux, Gramps

Thomas Björk
Jeppas gränd 1
243 30 Höör
077-378 86 85
thomas@dis-syd.se

Övriga funktionärer

Valberedning

Anders Lindberg
Luzernvägen 1 D
227 38 Lund
0708-39 79 08
anders.lindberg@dis-syd.se

Magnus Hellblom
Soldat Bohms gata 13
226 51 Lund
0733-36 01 02
magnus@dis-syd.se

Disbyttombud

Kent Hektor
Götgängen 18
271 44 Ystad
0707-53 02 01
kent@dis-syd.se

Redaktör

Mats J Larsson
Lekholms väg 35
291 46 Kristianstad
0703-72 75 01
mats@dis-syd.se

Hedersordförande

Jan Nilsson
Lagerlöfs väg 14
245 32 Staffanstorps
046-25 57 88
jan@dis-syd.se